

יהי' לו ישועות ולא יצטרך לרופאים.

ובספר סוכת שלם (דף ק"ז) כתב רבינו "ושמענו על משפחות מיוחסות בישראל, שרגילים בכך
ואינם רגילים ברופאים."

וזה נוסח התפלה:

אתה ה', חביבין ישראל לפניך וחיבה יתירה נודעת להם שנקראו לך בנים, וזה הוא במה שבראת בין הריבוי מיני עופות הכשרים שהם יותר מטמאים (כדאיתא בחולין ס"ג ע"ב) רק תורים ויונים ביתיים להביא קרבן לפניך מהם, ואנחנו דומים במידתינו להם, עשה עמי חסד כרחם אב על בנו. ויפרט מבוקשו.

כתב רבנו (בספרו "סכת שלום", כלל ב') שבתחלת למורו יאמר (בנסח השל"ה):
הנני רוצה ללמד כרי שיביאני התלמוד לידי מעשה ולידי מדות וישרות ולידי ידיעת
התורה. ומריני עושה לשם יחור קדשא בריך ושכינתיה. (ולנסח ה"נודע ביהודה",
יאמר:) הנני לומר לקים מצות בוראי יתברך. (ואם לומר לזכות נשמה, יוסיף:) ואני
מוזב מלמוד זה לגשמת (פלוגי) בן (פלוגי - ונזכירו בשם אביו) ולפלוגי בן פלוגי.

מסכת קהות

05-FEU-2007 03:25 DE :

משמא דגמרא. וחטאת בהמה למעלה. כדתנן במשנה ג' פ"ה דנזבים. עולת העוף געשית למעלה. כתב הר"ב דכתיב "ומלק והקטיר ונמצה" (וכו'. עין מה שכתבתי עוד משמא דגמרא בפ"ו דנזבים מ"ה [דבור המתחיל עלה]. והמפרש יהיב סימנא על חטאת ועולת עוף ע"ע ט"ט. כלומר בעולה יש ע"ן, וכן בלמעלה. ובחטאת יש ט"ת, וכן בלמטה. וממילא ידעינן לכהמות,

קן מפורשת

שהוא מתמצה לסובב וכגון שעושהו למעלה (ב) מן הסובב (ובמבוא חמצא שם אות ב סדר עשית חטאת ועולת העוף. והלמוד של חיוב חוט הסקרא איתא בנזבים דף נ"ג ע"א).
 וחטאת בהמה למעלה. דגבי חטאת בהמה כתיב (ויקרא ה, ו) "צל קרנות מזבח". פרוש נגד הקרנות, דהיינו למעלה מחוט הסקרא. וצריך לתן לכתחלה ארבע מתנות על החדות של הארבע זוויות המזבח. ובדיעבד אם לא נתן על החדות ממש, אלא בתוך האמה של החד לאיזה רוח שיירצה, יצא. וכגון שעומד בזוית דרומית מזרחית ונתן את הדם לצד מזרח או לצד דרום בתוך האמה של החד. יצא כזה. אכל על גופה של הקרן אינו צריך לתן (ג).
 עולת העוף למעלה. דכתיב (ויקרא א, טו) "ומלק את ראשו והקטיר המזבח ונמצה דמו" וגו'. ודרשו (בנזבים דף ס"ה ע"א) מה הקטרה בראשו של המזבח, אף מליקה ומצוי בראשו של המזבח. והסימן שלא יתחלף עולת העוף עם חטאת העוף בד"ן מעלה ומטה, ושללא יתחלף בין עוף לבהמה, מביא התוספות יום טוב בשם המפרש: ע' ע', ט' ט'. דהיינו, בעולה יש ע', וכן בלמעלה. ובחטאת יש ט', וכן בלמטה. וממילא ידעינן לכהמות, דהא איפכא נינהו. עד כאן לשוננו. אכל יש לנו לסמן גם כן הע' להעוף, דאם לא כן אפתי לא ידעינן אם עולת העוף או עולת בהמה למעלה. ובעל המחבר תפארת ישראל נתן על זה סימן טוב בהמלות עצמן: העוף עולה למעלה, רצה לומר דרך העוף לעוף למעלה (ד).

הג"ה

(ב) למעלה מן הסובב. ואין לומר געשה החטאת למעלה מהחוט אבל געשה באותה אמה שבין החוט ועליו של הסובב והרי יתמצה ליסוד. שאין במזבח אלא ב' מקומות, למעלה מהחוט ולמטה. ומה שנעשה למעלה מהחוט, היה געשה עד ראשו של המזבח (עין נזבים ס"ד ע"ב תוספות דבור המתחיל חטאת, ובמסכת זו דבור המתחיל חטאות העוף).
 (ג) כן פסק הרמב"ם (פ"ה מנעשה הקרבנות ה"ו) אלא המחלקת האמוראים אשר איפלו בנזבים נ"ג ע"א אלא דרבי, ולא בר' אלעזר בר' שמעון דמצריך בגופה של קרן, ויש להבין על הגרר רבותא, הנה התוספות המפרש והרע"ב, שפסקו שצריך לתן על גופה של קרן, וזהו לפי חר שנויא

"ק תחת הקו"ף, בִּי קֵן מִפְּעָלִי הַפֶּל וּבְצִירִי, כְּמוֹ

קֵץ מְפֹרֶשֶׁת

ועולת הבקמה למטה. ולא לבר עולת בקמה, אלא כל שאר הזבחים ממן דמן למטה מחוט הסקרא, כמו דאיתא ברש"י (זבחים סוף דף י' ע"א דבור המתחיל שכן דמה כו') וזה לשונו: וחסטת בקמה נעשית למעלה, דכתיב בה "על קרנות". וכן עולת העוף, כדלקמן (ס"ד ע"ב). אבל שאר זבחים שלא פרש בהן נעשין למטה, דכתיב בהו "מזבח" ולא כתיב בהו "קרנות". וכליה מזבח ליכא למימר דהוה מקומן, שהרי התורה נתנה מחצה. עד כאן לשונו. וכן איתא (שם ע"כ בגמרא) לפי דעת ר' אליעזר, מדכתיב גבי חטאת (ויקרא ו' יט) "הכהן המחטא אותה". אותה דמה למעלה, ואין דמו של אחר למעלה. ומה שכתב רש"י לעיל משום דכתיב בהו "מזבח", הוא לפי התנא דלית ליה דר' אליעזר. (ועין זבחים ריש ג"ז ע"א ברש"י). והנה הכהן עומד על הרצפה וזורק במזרק זריקה אחת על זוית מזרחית צפונית, ואחת על זוית מערבית דרומית, מפני שהנה שם יסוד. ומתפזר בכל פצם בזריקה שיהא הדם מקיף הזויות של המזבח בכל צדדיו כמין גמא. דהינו כב"ף פשוטה, כדי שימצה הדם של ב' מתנות על ארבע כתלי המזבח. וזהו מה שתנינן שדמה טעון ב' מתנות שהן ארבע (עין זבחים ג"ג ע"ב, ורמב"ם פ"ה ממעשה הקרבות ה"ו) (ה).

אם שנה בזה ובזה פסול, דוקא בהנאה. אבל המליקה של החטאת אף למעלה בשרה, דמליקה בשרה בכל מקום של המזבח. ועולת העוף לית בה הנאה כי אם מצוי, ואם עשה למטה פסולה, וכמו שכתבתי במבוא אות ב.

סֵדֶר קָנִים, וְקִרְאָת קָנִים בְּחִירִיק תַּחַת הַקּוֹ"ף, וְהַעֲד: "קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת הַתְּכָה" (בְּרֵאשִׁית ו, יד), הַנִּגְזָר מִן הַשָּׁרֵשׁ קָנַן וּפְרוּשׁוֹ מְדוּר, וְלֹא נִקְרָא קָנִים בְּפֶת"ח מִן קָן בִּיחִיד, דְּמָה שֶׁמַּצִּינוּ קָן

הג"ה

שצריך לתן הדם למטה מחוט הסקרא כמו בחטאת (העולה) [העוף] אשר גמי כחייב בה "יסוד המזבח". אף דשם הוה העקר משום דכתיב קיר, וימצה אל יסוד, וכמו שכתבתי לעיל, משמע להו גמי (בחטאת) [בעולת] בהמה שגיבא מיד להיסוד ולא מתחלה להסוכב. אמנם לפע"ד הלמוד הוה הוא דחוק, וכמו שכתבתי דבעוף אינו רק

חץ שְׁבָרָיו חֲצִים בְּחִיר"ק. וְקַן צָפוֹר שְׁבַפְתָּח, מִפְּנֵי
הַסְמִיכוֹת. הַחוּבָה אֶחָד חֲטָאָת וְאֶחָד עוֹלָה. כְּתַב
הַר"ב, וְאֵף עַל גֵּב דָּאֶבָא קִנִּין שֶׁל גֵּר דִּהֵן חוּבָה
וְשִׁמְיָתָן עוֹלוֹת, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְמֵי בְּרִישׁ פֶּרֶק ב' דְּכָרִיתוֹת
[דְּבֹר הַמִּתְחִיל עַד]. וְמָה
שֶׁכְּתַב הַר"ב לֹא חִיֵּשׁ תִּנְא
עֲלִיהוּ כּו' מִשּׁוּם דְּלֹא שְׂכִיחֵי
כְּלִי הָאֵי, כִּד כְּתַב הַרְמָב"ם.
וּבְנִסָּח אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּתוּב עוֹד: וְגַם בֶּן שְׁאִינוּ מִפְּרֵשׁ
בַּחוּרָה, עַד בָּאָן. וְכָתַב [עוֹד] הַרְמָב"ם: וְמָה שֶׁאֶמְרֵנוּ
שֶׁהַחוּבָה אֶחָד עוֹלָה וְאֶחָד חֲטָאָת הָרִי הוּא כְּפִי
עַקֵּר הַחִיּוּב הָרִאשׁוֹן. וְאִם כִּבְר הַקָּרִיב מִקְצֵת קִרְבָּנוֹתָיו עַד שִׁיָּהֵה הָאִישׁ הַזֶּה דֶּרֶךְ מִשָּׁל יֵשׁ עֲלָיו עֲשָׂרִים

קן מפורשת

בַּפֶּת"ח אֵינוֹ מִחֲמַת עֶצֶם הַתְּבָה, אֲלֵא בְּאֵל בְּסְמִיכוֹת "קַן צָפוֹר". אֲבָל בְּנִפְרָד מִנְּקֹד קַן בְּצִיר"י,
וְיִדְרֹר קַן לָהּ" (מִהֲלִים פֶּה, ד). וְלִכְּזֶן בִּי בְּרַבִּים, קִנִּים, בְּחִירִי"ק, כְּמוֹ חֵץ חֲצִים (עֵין מוֹסְפוֹת יוֹם
טוֹב דְּבֹר הַמִּתְחִיל קִנִּים) (1).

הַחוּבָה אֶחָד חֲטָאָת וְאֶחָד עוֹלָה. כִּבְר מְנִיתִי לַעֲלִיל בְּמִבּוֹא כָּל הַדְּבָרִים הַמְּסִיבִים לַהֲקָרִיב
עֲלֵיהֶן קַן לְקַרְבָּן. וְהֵן: זֶב וְזָכָה יוֹלֵדֶת וּמִצְדֵּעַ וּכְדוּמָה לֶהֱנֹן. וְשִׁישׁ מִהֵן שְׁאִין מְבִיאִין הַקֵּן אֲלֵא
בְּדִלּוֹת. וּמִהֵן שֶׁמְבִיאִין אוֹתוֹ בֵּין בְּדִלּוֹת וּבֵין בְּעֲשִׁירוֹת, עֵינִן שֵׁם. וְשִׁנָּה לֵן הַתִּנְא הֵבָא, שְׁקָנִים
כְּאֵלּוּ נִקְרְבִין לַעֲוֹלָם פְּרִידָה אַחַת מִהֵן לַחֲטָאָת וּפְרִידָה אַחַת לַעֲוֹלָה. וְיִכּוֹל הַכֵּהֵן לַעֲשׂוֹת אִיזוֹ
פְּרִידָה שִׁירָצָה חֲטָאָת, וְאִיזוֹ שִׁירָצָה עוֹלָה. חוּץ אִם נִתְפָּרְשׁוּ הַכְּעָלִים מִיָּד בְּשַׁעַת לְקִיָּחָתָן אִיזוֹ
תִּהְיֶה חֲטָאָת וְאִיזוֹ עוֹלָה, וְכְמוֹ שֶׁבְּאַרְמֵי בְּמִבּוֹא אוֹת ג'. אֲבָל אִם לְקַחוּם סֶתֶם וְאַחֲרֵי כֵךְ קָרָא
עֲלֵיהֶן שֵׁם, אֵין הַשֵּׁם חַל עֲלֵיהֶן וְיִכּוֹל הַכֵּהֵן לַשְׁנוֹתָן, וְכְמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּמִבּוֹא אוֹת ג'. וְקוֹרָא אוֹתָן
הַתִּנְא בְּלִשׁוֹן חוּבָה, מִפְּנֵי שֶׁמִּטַּל הַחִיּוּב עַל אוֹתוֹ הָאָדָם אֲשֶׁר פָּגַע בּוֹ אַחַת מִהַדְּבָרִים הַנּוֹפְרִים
שֵׁם לְהִבִּיא קַן לְקַרְבָּן. לְאַפְסוּקֵי נֶדֶר וְנִדְבָה, שְׁאִינוּ מְבִיא אֲלֵא עַל יְדֵי נִדְבָת לְבֹו, וְהֵם נִקְרְבִין
כְּלָן עוֹלָה, כְּדִמְפָּרֵשׁ וְאִזִּיל. וְאֵף עַל גֵּב דָּאֶבָא קִנִּים שֶׁל גֵּר (שֵׁם אוֹת ו) דִּהֵם גַּם בֶּן חוּבָה וְאֵף
עַל פִּי בֶן נִקְרְבִין שְׁמִיָּהֵן עוֹלָה, לֹא חִיֵּשׁ תִּנְא עֲלִיהוּ, מִשּׁוּם דְּלֹא שְׂכִיחֵי כְּלִי הָאֵי. וְעוֹד, שְׁאִינוּ
מִפְּרֵשׁ בַּחוּרָה. אֲבָל אֵין לְתַרְץ שְׁקַן הַגֵּר הוּא גַם בֶּן כְּמוֹ נֶדֶר דִּהָא בָּא לְהַתְגִּיר מִחֲפֵץ לְבֹו,
וְאִינוּ נִכְלָל בְּכָלֵל חוּבָה אֲלֵא בְּכָלֵל נֶדֶר וְנִדְבָה. דָּאִם בֶּן הִיָּה לוֹ דִּי בְּפְרִידָה אַחַת, וְאִינוּ צְרִיךְ
לְהִבִּיא ב' פְּרִידוֹת. וְכִי בֶן הוֹכִיחַ הַגִּמְרָא (בְּרִיתוֹת ט' ע"א) שֶׁהַגֵּר אֵי אֲפָשֶׁר לְהִבִּיא פְּרִידָה אַחַת
כְּמוֹ הָאוֹמֵר הָרִי עָלֵי עוֹף שֶׁיִּכּוֹל לְהִבִּיא אֶפְלוֹ פְּרִידָה אַחַת, דְּלֹא אֲשַׁכְּחֵן חוּבָה פְּחוֹת מִשְׁתִּי
פְּרִידוֹת. אֲלֵמָא שְׁקַן הַגֵּר הוּא גַם בֶּן בְּכָלֵל חוּבָה.

כְּלָן עוֹלוֹת. לְפִי שְׁאִין בָּאִין בְּנֶדֶר וְנִדְבָה אֲלֵא עוֹלוֹת וּשְׁלָמִים בְּלִבְד, וְאֵין עוֹפוֹת בָּאִים שְׁלָמִים,

הג"ה

מִדְּכָתִיב קִיר וּמִצְוִי. אֲבָל בְּהִמָּה הֵלֵא עַל הַיִּסּוֹד עֲצָמוֹ
וְרָאִי אִינוּ צְרִיךְ לִסּוֹ, וְקִיר לֹא כְּתִיב בִּיה. לָכֵן כְּתִבְתִּי
בְּהִפְנִים הַטַּעֲמִים הָאֲחֵרִים.
(1) וְכֹא בְּהִפְחוּב כְּלִשׁוֹן זָכַר, וְהַעֲד "כִּי יִקְרָא קַן צָפוֹר",
וְלֹא כִּי תִקְרָא. וְכֵן: "קַן מִשְׁלַח" (וְשַׁעֲרֵי טו, כ) וְלֹא כְּתִיב
מִשְׁלַח. וְאֵין לְהַקְשׁוֹת לָמָּה נִקְיֵט הַמִּשְׁנָה בְּכָל הַמִּסְכָּת וְאֵת
בְּלִשׁוֹן נִקְבָה, כְּגוֹן: אַחַת לוֹ, קַן סְתוּמָה, קַן כְּפִרְשֵׁת. דְּלִשׁוֹן
חֹרֶה לַעֲצָמָה וְלִשׁוֹן חֲכָמִים לַעֲצָמָם (בְּרֵאשִׁית א' בְּחִלִּין קל"ו

